

“Canvi climàtic: ciència, irreversibilitat i compromís”

La temperatura global del planeta ha augmentat de l'ordre d'1 °C des de mitjan segle XIX. L'augment de temperatura ha sigut global. Els valors més alts es produeixen en latituds altes de l'hemisferi Nord, a causa de retroalimentació per disminució de l'albedo, i són més alts sobre els continents que sobre l'oceà, en virtut de les diferents propietats termodinàmiques. Aquests canvis són el resultat d'un canvi en el balanç radiatiu a escala planetària i es detecten també de manera consistent en altres variables indicatives de l'estat del sistema com el nivell de la mar, la quantitat de massa glacial, temperatures en l'estratosfera, etc. Hui dia sabem que la major part d'aquests canvis es deuen a les activitats humanes i sabem que continuaran en el futur amb una intensitat i velocitat que depèn de les emissions futures de gasos d'efecte d'hivernacle. Podem entendre aquest canvi com un procés irreversible perquè les concentracions de carboni romanen aproximadament estables en l'atmosfera durant segles. Per tant, si es pretén posar límits a l'augment de temperatura, cal limitar la quantitat total de carboni emés a l'atmosfera. Existeix un marge estret d'emissions que encara es poden realitzar si es vol delimitar l'augment de temperatura global a 1.5-2°C a la fi del S. XXI. Limitar els impactes al nivell d'un augment de temperatura d'1.5°C en comptes de 2°C és important i evita conseqüències greus i discernibles per als ecosistemes i per a la societat. Quant a aquesta última, limitar l'augment de temperatura global i impactes derivats a escala regional, contribueix a desenvolupar de manera viable els objectius de l'Agenda 2030 de desenvolupament sostenible. Des d'aquest punt de vista, resulta útil formular els impactes del canvi climàtic actual i futur en el marc dels drets humans, inclòs el dret a l'aigua, a l'alimentació, a la salut i al desenvolupament, entre altres.